



**ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

**2010 METŲ VEIKLOS
ATASKAITA**

**Šiauliai
2011 m.**

TURINYS

I. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2010 m. iššūkiai	3
II. Auditas ir kontrolės sistema Savivaldybėje	4
III. Tarnybos tikslai ir veikla	7
1. Vidaus kontrolės sistemos stiprinimas Savivaldybėje.....	7
2. Finansinių ataskaitų vertinimas	10
3. Savivaldybės lėšų ir turto valdymo trūkumų šalinimas.....	15
3.1. Savivaldybės biudžeto pajamų administravimas	15
3.2. Nustatyti asignavimų naudojimo ir turto valdymo trūkumai	19
4. Išvados dėl Savivaldybės ataskaitų, paskolų ėmimo ir garantijų	23
5. Prevencinė ir kita veikla	24
1 priedas. Tarnybos 2010 metais atliktų ir atliekamų auditų, patikrinimų sąrašas.....	26

I. SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS 2010 M. IŠŠŪKIAI

Praėjusiais metais Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Tarnyba) susidūrė su naujais iššūkiais atliekant auditus Šiaulių miesto savivaldybės administracijoje (toliau – Savivaldybės administracija) ir jos administruojamuose subjektuose. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo nuostatomis, Savivaldybėje buvo pradėti įgyvendinti viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų (toliau – VSAFAS) reikalavimai apskaitos darbuotojams tam pakankamai nepasiruošus, todėl Tarnybos specialistams padidėjo krūvis vykdant auditus: teko taisyti apskaitos klaidas, teikti rekomendacijas dėl šių standartų taikymo trūkumų ir klaidų. Atliekamo darbo kokybei lemiamą reikšmę turėjo Tarnybos darbuotojų žinios, įgytos dalyvaujant iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų finansuojamame 160 akademinių valandų projekte „Šiaulių apskrities savivaldybės kontrolierių administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas“, glaudžiai bendradarbiaujant su Valstybės kontrolės specialistais.

Atsižvelgdamas į dažniausiai pasitaikančius teisės aktų pažeidimus, trūkumus ir išskylančius naujus teisės aktų bei aplinkos reikalavimus, valstybės kontrolerius 2010 metais ne kartą keitė ir pildė Finansinio audito vadovą, kuriuo pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 str. 5 d. atliktamos auditus vadovaujasi Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos. Finansinio audito vadove numatyti nauji veiksniai, į kuriuos reikėjo atsižvelgti planuojant auditą, vertinant vidaus kontrolę, apgaulės ir korupcijos riziką, lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą, apibendrinant audito rezultatus ir pateikiant juos audito ataskaitoje bei išvadoje. Savivaldybėje susiduriant su biudžeto pajamų plano vykdymo sunkumais ir augančiu lėšų poreikiu įvairioms funkcijoms, didėjo reikalavimai Tarnybos darbuotojams vertinant audituojamų subjektų finansinių ataskaitų teisingumą, prekių, paslaugų ir ilgalaikio turto įsigijimo, turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo, projektų finansavimo ir kitų sričių išteklių naudojimo ekonomiškumą bei viešojo intereso pažeidimus.

Atsižvelgus į pastebėtus trūkumus administruojant savivaldybės biudžeto pajamų plano vykdymą, buvo plečiamas bendradarbiavimas su Šiaulių apskrities valstybine mokesčių inspekcija, Savivaldybės administracija nustatant naujus mokesčių mokėtojus, įvertinant susidariusių nepriemokų išieškojimo veiksnių efektyvumą, tobulinant mokesčių administravimą reglamentuojančią teisinę bazę, didinant darbuotojų atsakomybę už jiems pavestų funkcijų vykdymą.

Užtikrinant Šiaulių apskrities administracijos biudžetinių įstaigų perėmimo Savivaldybės jurisdikcijon proceso skaidrumą, kaip vieną iš rizikingiausių 2010 metais Savivaldybės veiklos sektoriaus sričių, buvo atliekami visų šių įstaigų finansiniai auditai, kurių tikslas – įvertinti turto

valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą, buhalterinės paskaitos organizavimą. Perėmus šias įstaigas, padidėjo ir Tarnybos atliekamų darbų apimtys. Tai buvo dar vienas iššūkis Tarnybai, pareikalavęs naujų žinių ir profesionalumo.

Tobulinant viešojo sektoriaus audito kokybę, buvo toliau vystomas bendradarbiavimas ne tik su Valstybės kontrole, bet ir su Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Vidaus auditorių asociacija ir Lietuvos auditorių rūmais. Šį bendradarbiavimą įtvirtino 2010 m. gruodžio 30 d. pasirašytas tarpusavio susitarimas, kuriame numatyti konkretūs bendradarbiavimo uždaviniai. Mūsų Tarnybai ypač svarbus tampa bendradarbiavimas su Valstybės kontrole ir tuo aspektu, kad abiem šalims Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 30 str. yra pavesta atlikti viešojo sektoriaus subjektų metinių ataskaitų rinkinių ir (arba) viešojo sektoriaus subjektų grupių metinių konsoliduotų ataskaitų rinkinių auditą. Nuo 2012 metų pagal minėto įstatymo 18 str. taps privalu sudaryti nurodytų ataskaitų Nacionalinį rinkinį, kurio sudėtinių dalių auditus atliks tiek Valstybės kontrolė, tiek savivaldybių kontrolės ir audito tarnybos. Siekiant užtikrinti, kad Savivaldybės konsoliduotų ataskaitų rinkinio auditas būtų atliktas kokybiškai ir profesionaliai, kad kiti priskirti uždaviniai ir funkcijos būtų įgyvendintos iki galo ir laiku, Tarnybos darbuotojų kompetencijos ir kvalifikacijos tobulinimo poreikis ir toliau išliks prioritetiniu uždaviniu.

II. AUDITAS IR KONTROLĖS SISTEMA SAVIVALDYBĖJE

Lietuvos Respublika, siekdama narystės Europos Sąjungoje, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 22 d. nutarime Nr. 1487 įsipareigojo užtikrinti, kad būtų reikiamos valdymo kontrolės sistemos ir procedūros (apskaitos ir ataskaitų teikimo standartai (nuostatai), apskaitos sistemos, veiktų vidaus audito sistema, auditas būtų nepriklausomas, veiktų sistema, užkertanti kelią pažeidimams ir įgalinanti imtis veiksmų.

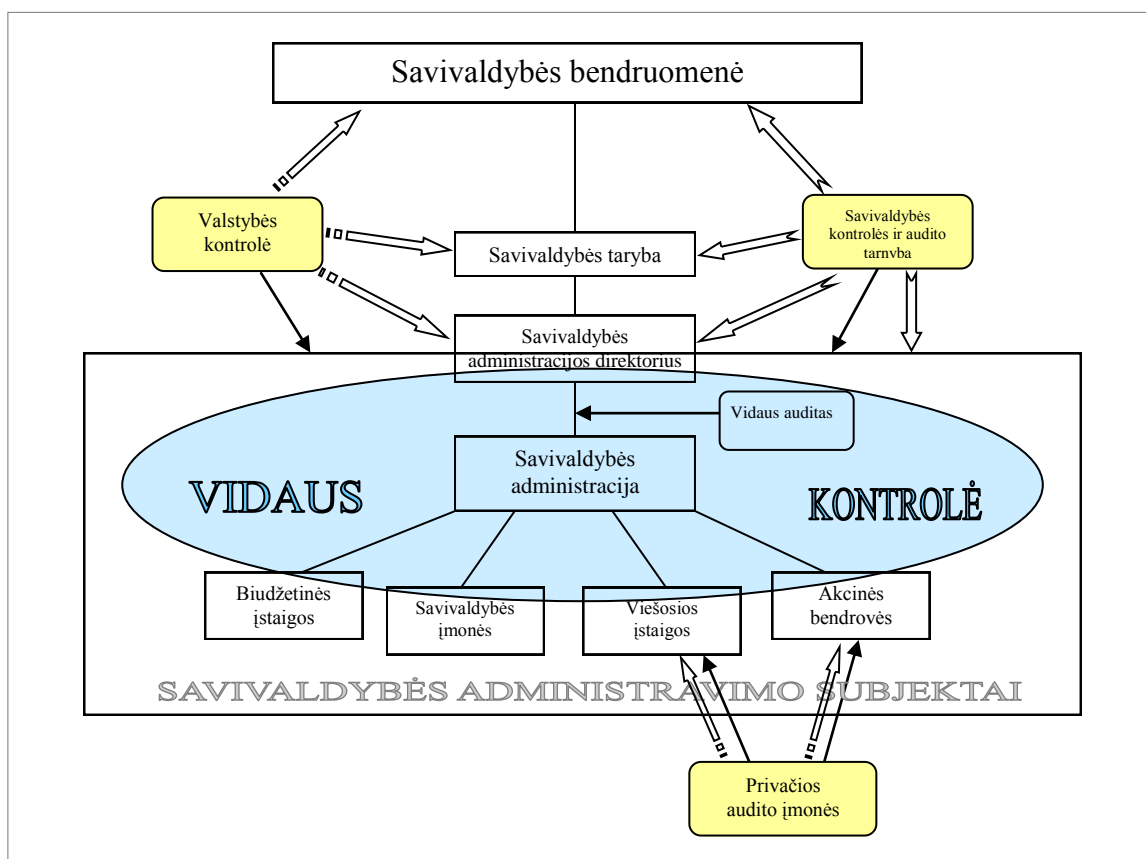
Savivaldybės bei visų jai pavaldžių ir (arba) jos valdymo sričiai priskirtų viešųjų juridinių asmenų auditus atlieka keturios institucijos (1 pav.). Tai trys išorės audito grandys:

- Valstybės kontrolė, kuri, atlikdama savo funkcijas savivaldybės mastu, audituoja valstybės biudžeto lėšų, skiriamų savivaldybių biudžetams, naudojimą, savivaldybių biudžetų vykdymą ir turto valdymą, naudojimą bei disponavimą juo;
- Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, kurios veiklos tikslas – siekti, kad savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas būtų naudojamas ir valdomas teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai, prižiūrėti, kaip vykdomas patvirtintas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai;
- audito įmonės, teikiančios audito paslaugas Savivaldybės kontroliuojamoms bendrovėms ir viešosioms įstaigoms;

bei vidaus audito grandis -

- Centralizuotas vidaus audito skyrius, kurio atliekamas vidaus auditas – viešojo juridinio asmens vidaus kontrolės sistemos dalis, kurios dėka siekiama užtikrinti viešojo juridinio asmens veiklos gerinimą.

Visos šios audito grandys Savivaldybėje kol kas veikia pakankamai individualiai tiek atlikdamos auditus, tiek teikdamos savo audito ataskaitas ir (ar) išvadas.



1 pav. Audito ir kontrolės sistema Savivaldybėje

Pažymėtina, kad Savivaldybės bendruomenei atstovaujanti institucija neturi visos informacijos apie Savivaldybėje atliktų auditų rezultatus, nors tam panaudojamos nemažos lėšos. Iš visų auditus atliekančių organizacijų tik Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba teikia informaciją Savivaldybės tarybai (1 lentelė).

1 lentelė. Audito rezultatų pateikimas

Centralizuotas vidaus audito skyrius	Valstybės kontrolė	Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba	Audito įmonės
Audito ataskaitas teikia			
<input type="checkbox"/> Administracijos direktoriui <input type="checkbox"/> Audituotų	<input type="checkbox"/> Seimui <input type="checkbox"/> Seimo Audito komitetui	<input type="checkbox"/> Savivaldybės tarybai <input type="checkbox"/> Savivaldybės merui <input type="checkbox"/> Administracijos	<input type="checkbox"/> Audituojamai įmonei

subjektų vadovams	<input type="checkbox"/> Savivaldybės merui <input type="checkbox"/> Administracijos direktoriui	direktoriui <input type="checkbox"/> Audituočių subjektų vadovams	
-------------------	---	--	--

Vienas iš pagrindinių Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos uždavinių, atliekant Savivaldybės administracijos ir jos kontroliuojamų įmonių bei įstaigų auditus, yra įvertinti vidaus kontrolės veikimą juridiniame subjekte. Vidaus kontrolės tikslas, kaip įvardijama Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme, yra užtikrinti, kad:

- 1) viešojo juridinio asmens veikla būtų vykdoma įstatymų, kitų teisės aktų nustatyta tvarka pagal strateginius arba kitus veiklos planus, programas bei procedūras;
- 2) valstybės ir savivaldybės turtas bei išpareigojimai tretiesiems asmenims būtų apsaugoti nuo sukčiavimo, iššvaistymo, pasisavinimo, neteisėto valdymo ar kitų neteisėtų veikų;
- 3) viešasis juridinis asmuo, vykdydamas veiklą, laikytųsi patikimo finansų valdymo principų;
- 4) informacija apie viešojo juridinio asmens finansinę ir kitą veiklą būtų teisinga ir pateikiama teisės aktų nustatyta tvarka.

Labai svarbi vidaus kontrolės sistemos dalis yra finansų kontrolė, kuri turi užtikrinti viešojo juridinio asmens ūkinės veiklos teisėtumą ir patikimo finansų valdymo principų – ekonomiškumo, efektyvumo, rezultatyvumo bei skaidrumo – laikymąsi. Finansų kontrolė skirstoma į išankstinę, einamąją ir paskesniąją (2 lentelė).

2 lentelė. Finansų kontrolės rūšys

Finansų kontrolės rūšis	Išankstinė	Einamoji	Paskesnioji
Vykdytojas	<i>Vyr. buhalteris</i>	<i>Vadovas</i> arba jo paskirtas asmuo, vykdamas ūkinę operaciją	<i>Vadovas</i> arba jo paskirtas asmuo, vykdamas ūkinę operaciją
Tikslas	<i>Nustatyti, ar ūkinės operacijos bus atliekamos neviršijant patvirtintų sąmatų ir ar atitinka patvirtintus asignavimus; ar ūkinės operacijos dokumentai yra tinkamai parengti ir ar ūkinė operacija yra teisėta</i>	<i>Užtikrinti, kad tinkamai ir laiku būtų vykdomi viešojo juridinio asmens sprendimai dėl valstybės ir savivaldybės turto panaudojimo ir išpareigojimų tretiesiems asmenims</i>	<i>Patikrinti, ar teisėtai ir pagal paskirtį naudojamos materialiosios, nematerialiosios ir finansinės vertybės, ar nebuvo teisės aktų, vadovų nurodymų pažeidimų bei piktnaudžiavimų, ir numato priemones jos metu nustatytiems trūkumams pašalinti</i>

Kaip veikia ši vidaus kontrolės dalis, labai priklauso nuo jai vykdyti priskirtų specialistų kompetencijos ir atsakomybės.

III. TARNYBOS TIKSLAI IR VEIKLA

Igyvendindama Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nustatytas funkcijas ir suteiktus įgaliojimus, Tarnyba atlieka ne tik Savivaldybės išorės finansinius ir veiklos auditus, bet ir rengia bei teikia Savivaldybės tarybai įstatymo nustatytas išvadas, atlieka kitas priskirtas kontrolės funkcijas, priima ir nagrinėja gyventojų prašymus. Tarnybos veiklos tikslas – prižiūrėti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas, atliekant auditus, įvertinti vidaus kontrolę, finansinių ataskaitų tikrumą ir teisingumą, lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams. Tam kiekvienais metais, vadovaujantis Savivaldybės kontrolieriaus 2009 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. V-4 patvirtintu tvarkos aprašu, sudaromas ir, suderinus su Šiaulių miesto savivaldybės tarybos (toliau – Savivaldybės taryba) Kontrolės komitetu, tvirtinimas Tarnybos veiklos planas.

2010 metų Tarnybos veiklos planas patvirtintas Savivaldybės kontrolieriaus 2009 m. lapkričio 10 d. įsakymu Nr. V-19. Jame, atsižvelgiant į Tarnybos personalo išteklius, strateginio tyrimo metu nustatytas Savivaldybės veiklos problemas, anksčiau atliktų auditų rezultatus ir galimas rizikas, buvo numatyti finansinio ir veiklos audito subjektai, audito apimtys, auditams atlikti reikalingas darbo dienų skaičius ir audito atlikimo terminas. Vienas iš pagrindinių tikslų, atliekant 2010 metų finansinius auditus, buvo įvertinti audituojamų subjektų pasiruošimą Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartams įgyvendinti, naujos apskaitos politikos pasirinkimą, apskaitos sistemos įdiegimą, buhalterinės apskaitos sąskaitų likučių perkėlimo į privalomojo bendrojo sąskaitų plano sąskaitas 2010 metų pradžioje teisingumą ir operatyviai informuoti audituojamus subjektus, kad nustatyti trūkumai būtų ištaisyti dar iki metinių ataskaitų sudarymo ir neturėtų įtakos metinio Savivaldybės konsoliduotų ataskaitų rinkinio teisingumui.

1. VIDAUS KONTROLĖS SISTEMOS STIPRINIMAS SAVIVALDYBĖJE

Atliekant finansinius (teisėtumo) auditus, pirmiausia vertinama audituojamo subjekto sukurta vidaus kontrolės sistema, kuri yra vienas iš pagrindinių finansų valdymo skaidrumo ir apskaitos patikimumo užtikrinimo priemonių. Efektyvi vidaus kontrolė lemia tvarkingą, etišką, taupią, rezultatyvią veiklą, vadovų ir darbuotojų atsakomybę už savo sprendimus ir veiksmus valdant ir naudojant valstybės ir savivaldybės turtą bei lėšas, įstatymų ir kitų teisės aktų laikymąsi, piniginių ir materialinių išteklių apsaugą nuo netinkamo naudojimo, praradimo, klaidų ir apgaulės.

Atliekant 2009/2010 metų finansinius auditus, Savivaldybės administracija ir įstaigų vadovai viso audito metu buvo informuojami apie vidaus kontrolės trūkumus, teisės aktų pažeidimus, kitas klaidas bei neatitikimus. Todėl didelė dalis iš daugiau kaip 200 nurodytų trūkumų buvo pašalinta, ištaisyta iki pateikiant galutinę audito ataskaitą ir išvadą, likusieji (apie 40) vidaus kontrolės trūkumų – per su audituojamu subjektu sutartą laiką. 2010 metų I pusmetį atliktų keturių patikrinimų – Savivaldybės administracijos, viešosios sveikatos įstaigos, biudžetinės įstaigos ir bendro švietimo biudžetinių įstaigų – metu taip pat nustatyta nemažai vidaus kontrolės trūkumų ir pateiktos 25 rekomendacijos jiems ištaisyti.

Vidaus kontrolei stiprinti, atsižvelgiant į 2009/2010 metų finansinių auditų ir patikrinimų metu teiktas rekomendacijas, buvo patvirtinti šios aprašai ir taisyklės, nustatytos papildomos kontrolės procedūros:

- Savivaldybės tarybos 2010 m. vasario 25 d. sprendimu Nr. T-46 papildytas Mokesčio už vaiko išlaikymą savivaldybės ikimokyklinio ugdymo įstaigose nustatymo tvarkos aprašas, kuriame numatyta mokesčio už vaiko išlaikymą ikimokyklinio ugdymo įstaigose lengvatų taikymo tvarka;
- Savivaldybės tarybos 2010 m. kovo 25 d. sprendimu Nr. T-83 pakeistos Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo naudojimo taisyklės;
- Savivaldybės tarybos 2010 m. rugpjūčio 19 d. sprendimu Nr. T-216 patvirtinta nauja Savivaldybės įmonės įstatų redakcija;
- Savivaldybės tarybos 2010 m. lapkričio 25 d. sprendimu Nr. T-347 patvirtinti dviejų pradinių mokyklų nuostatai ir įtraukta mokinių maitinimo organizavimo funkcija;
- Savivaldybės tarybos 2010 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr. T-388 patvirtinti kelių biudžetinių įstaigų teikiamų paslaugų įkainiai;
- Savivaldybės tarybos 2011 m. vasario 24 d. sprendimu Nr. T-33 patvirtintos Savivaldybės įmonės teikiamų atlygintinų paslaugų minimalios kainos;
- vienoje iš įstaigų nuo 2010 m. rugsėjo 1 d. nustatyti tarnybinio atlyginimo koeficientai, atitinkantys darbuotojų kvalifikacines kategorijas;
- papildytos, pakoreguotos kai kuriose įstaigose galiojusios vidaus darbo tvarkos, viešųjų pirkimų taisyklės ir kt.;
- kai kuriose iš audituotų įstaigų numatytos papildomos kontrolės procedūros darbo užmokesčio srityje, kontrolės procedūromis papildytas atostogų suteikimo tvarkos aprašas, numatytos papildomos kontrolės procedūros dėl ūkinių operacijų tinkamo registravimo apskaitoje.

Pažymėtina, kad pagrindiniai vidaus kontrolės sistemos trūkumai, reglamentuojant ir prižiūrint įvairias Savivaldybės veiklos sritis, kasmet nustatomi aukščiausiojo lygio valdymo grandyje. Vidaus kontrolės, įskaitant ir finansų valdymą, trūkumai lėmė, kad ne visais atvejais valstybės ir savivaldybės turtas ir lėšos buvo valdomi vadovaujantis teisės aktais, o priimami sprendimai atitiko teisėtumo ir patikimo finansų valdymo principų – ekonomiškumo, efektyvumo, rezultatyvumo ir skaidrumo – laikymąsi.

Jau ne pirmi metai Savivaldybės administracija raginta didesnę dėmesį skirti audito metu nustatytų problemų sprendimui ne vienos konkrečios įstaigos mastu, bet spręsti problemas sistemiskai. Deja, bendros (savivaldybės mastu) problemos nebuvo sprendžiamos arba sprendžiamos vangiai. Viena iš jų, šiuo metu, ko gero, aktualiausia ne tik finansinių ataskaitų vartotojams, bet ir jų sudarytojams – tai savivaldybės biudžetinių ir kitų įstaigų kuravimas buhalterinės apskaitos srityje.

Tarnybos darbuotojai, atlikdami 2010/2011 metų finansinių auditų pirmąjį etapą, rinko informaciją apie audituojamo subjekto veiklą, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemas, tyrė jų veiksmingumą, vertino įgimtą ir kontrolės rizikas, nurodė trūkumus ir teikė rekomendacijas dėl Savivaldybės ir / ar audituojamų subjektų vidaus kontrolės tobulinimo. Tarnybos darbuotojai, matydami poreikį ir siekdami, kad pastebėti trūkumai būtų kuo operatyviau pašalinti ir neturėtų įtakos metinėms biudžeto vykdymo bei finansinėms ataskaitoms, raštus dėl audito metu nustatytų trūkumų, 2010 metų IV ketvirtį teikė net ir toms įstaigoms, kuriose atliekami ribotos apimties auditai.

Audituojamoms įstaigoms, be žodinių pastabų, buvo teikta dešimt raštų, kuriuose, siekiant stiprinti vidaus, taip pat ir finansų kontrolę, atitinkamų audituojamų įstaigų rekomenduota:

- atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus, įstaigų veiklos pobūdį, organizacinę struktūrą, patikslinti Finansų kontrolės taisykles;
- atnaujinti ir įrašyti visas atliekamas funkcijas, teises ir atsakomybę į pareigybių aprašymus, užtikrinant tinkamą funkcijų paskirstymą bei pareigybių atskyrimą;
- papildyti darbo sutartis nurodant visas konkrečias su darbuotojais susijusias darbo sąlygas;
- pasikeitus teisės aktams, patvirtinti naują sąskaitų planą;
- atsižvelgiant į pasikeitusias teisės aktų nuostatas pakeisti ir suderinti tarpusavyje įstaigos galiojančius aprašus ar taisykles,

nurodyta:

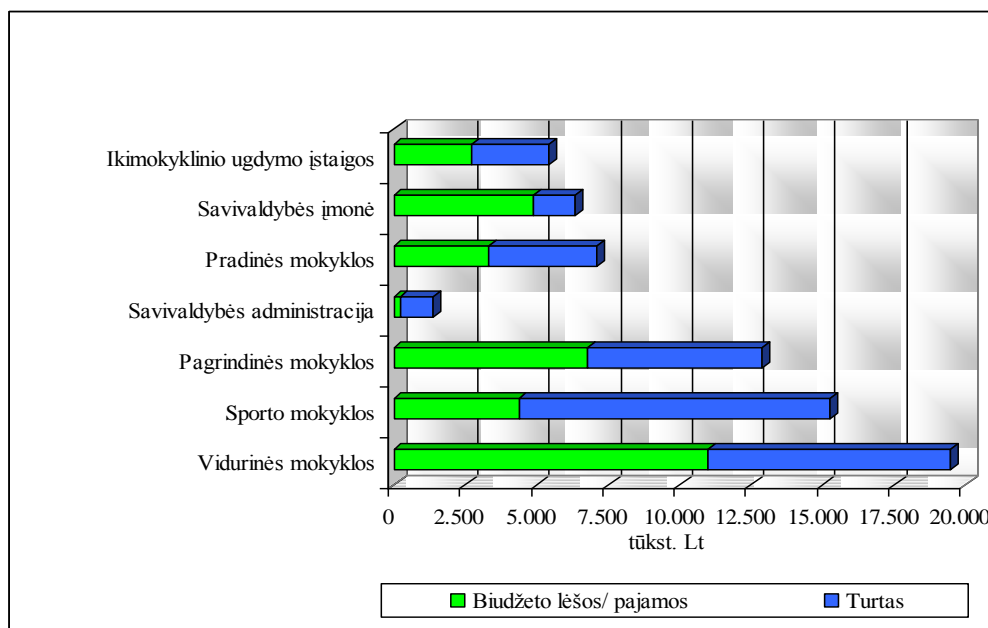
- vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 str. 2 d. 37 p., pateikti Savivaldybės tarybai tvirtinti teikiamų paslaugų įkainius;

- vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 19 str., patvirtinti apskaitos dokumentų ir apskaitos registrų saugojimo tvarką;
- vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 16 str. 2 d., nustatyti naudojamų apskaitos registrų formą, turinį ir skaičių;
- įsigaliojus Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartams ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 9 str. 2 d., parinkti ir patvirtinti įstaigos apskaitos politiką;
- į kokius reikalavimus ir procedūras reikėtų atkreipti dėmesį atliekant metinę inventorizaciją, kad būtų užtikrintas apskaitos duomenų teisingumas ir patikimumas, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 19 str. 9 d.

2010 metų pabaigoje pradėtas ir šiuo metu atliekamas patikrinimas, kuriuo siekiama įvertinti Šiaulių miesto savivaldybės biudžetinių įstaigų, kontroliuojamų įmonių, viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė yra Savivaldybė, projektų valdymo procesą, koordinavimo ir kontrolės silpnąsias puses, taip pat Savivaldybės administracijos veiksmus vykdamą strateginį planavimą, naudojant lėšas investicijų projektams, atsižvelgiant į šiauliečių ir miesto svečių poreikius ir pateikti rekomendacijas dėl šių procesų tobulinimo, investicijų lėšų panaudojimo efektyvumui ir skaidrumui didinti.

2. FINANSINIŲ ATASKAITŲ VERTINIMAS

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, vykdydama 2010 metų veiklos planą, II ketvirtį baigė šešiolika 2009 metais pradėtų finansinių auditų. Buvo audituotos 3 ikimokyklinio ugdymo įstaigos, 3 pradinės mokyklos, 2 pagrindinės, 3 vidurinės, 3 sporto mokyklos, savivaldybės įmonė ir atliktas ribotos apimties Savivaldybės administracijos auditas. Iš viso audituota 67 851,7 tūkst. Lt savivaldybės biudžeto lėšų ir turto (žr. 2 pav.).



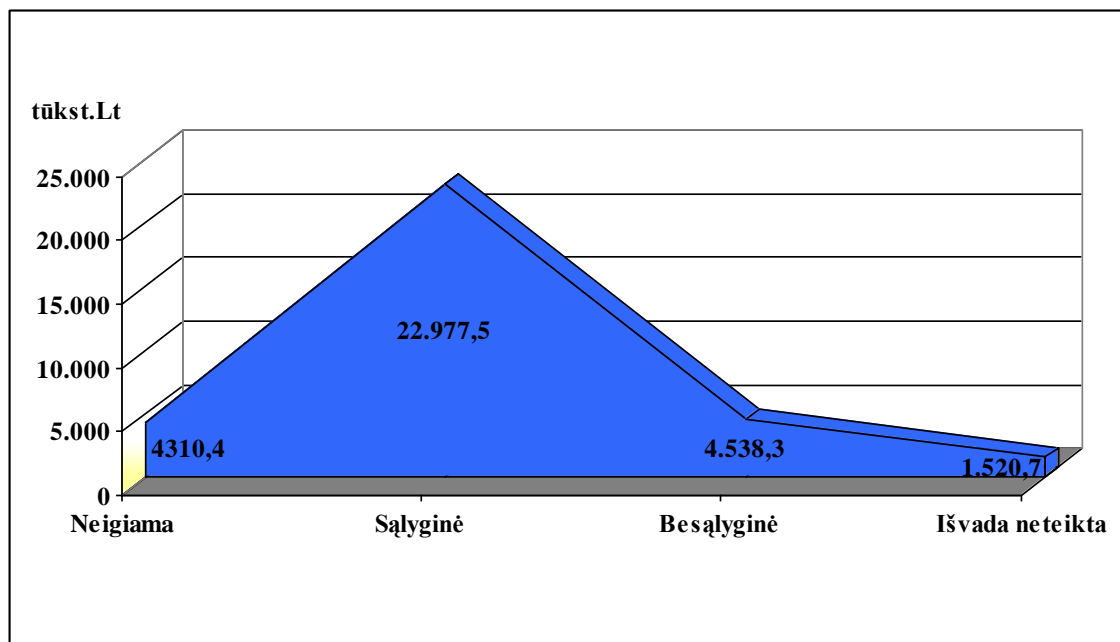
2 pav. Audituotos lėšos ir turtas

Finansinių auditų metu nustatyti trūkumai 2010 balandžio–birželio mėnesiais pateikti audito ataskaitose, o nepriklausoma nuomonė apie finansines ir kitas ataskaitas, Savivaldybės (valstybės) lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareikšta parengtose ir, vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 9 dalies 9 punktu, merui, Savivaldybės administracijos direktoriui bei audituojamam subjektui pateiktose audito išvadose.

Ne kartą Savivaldybės administracijai rašėme, kad, nesivadovaujama Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 17 str., todėl biudžetinių įstaigų finansinių ataskaitų kai kurios eilutės užpildytos ne pagal apskaitos registrų ir sąskaitų duomenis, įstaigų apskaita tvarkoma nesivadovaujant Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo, Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70 (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. 1K-405 redakcija), ir kitų su buhalterinės apskaitos tvarkymu susijusių teisės aktų nuostatomis. Pažymėtina, kad minėti teisės aktai galioja jau dešimt metų, tačiau vis dar daugelyje įstaigų nustatomos besikartojančios klaidos įtraukiant į apskaitą įstaigų ilgalaikį turtą, pajamas, gaunamą finansavimą, paramos ir labdaros lėšas, atsiskaitymus su biudžetu, tvarkant atsiskaitymų su debitoriais ir kreditoriais, maisto produktų apskaitą, tvarkant kasinių ir faktinių išlaidų apskaitos registrus.

Reikšmingų pastabų dėl finansinių ataskaitų neturėta tik dviems subjektams, kurių biudžeto asignavimai, palyginti su visais 2009–2010 metais audituotais asignavimais (33,3 mln. Lt), sudarė

tik 6 proc. Dėl 77 proc. audituotų biudžeto asignavimų ir 73 proc. lėšų bei turto valdymo turėta pastabų, kurios darė reikšmingą įtaką galutinei nuomonei (žr. 3 pav.)



3 pav. Audito išvados pagal audituotų biudžeto lėšų dydį

2010 metų II ketvirtį, vertinant audituojamų įstaigų 2009 metų finansinių ir kitų ataskaitų tikrumą bei teisingumą, atliekant savivaldybės biudžetinių bei viešosios įstaigos patikrinimus dar kartą įsitikinta, kad jose kartojasi šios klaidos ir pažeidimai:

1. Darbo užmokesčio apskaita

- 1.1. Atskirose įstaigose, apskaičiuojant darbuotojams darbo užmokestį, nesivadovauta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymais patvirtintomis Švietimo įstaigų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo nuostatomis ir neatsižvelgta į Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu patvirtintus Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos nuostatus. Pvz., Šiaulių specialiojo ugdymo centre nustatyta 14 atvejų, kai dėl neteisingai nustatytų tarnybinio atlyginimo koeficientų priskaičiuota ir išmokėta 18816 Lt daugiau darbo užmokesčio ir 5828 Lt daugiau socialinio draudimo įmokų priskaičiuota daugiau, ir 4 atvejai – kai nepriskaičiuota pedagoginiams darbuotojams priklausanti darbo užmokesčio dalis už pasiruošimą pamokoms, sąsiuvinių taisymą.
- 1.2. Kai kuriose įstaigose kartojosi klaidos dėl Darbo kodekso 146 str. 3 d., 186 str. 3 d. ir 196 str. nuostatų nepaisymo, kai darbo užmokestis buvo skaičiuojamas neproporcingai faktiškai dirbtam laikui.

1.3. Kai kuriose įstaigose, skaičiuojant įvairias išmokas (mokėjimą už kasmetines atostogas, išeities išmokas ir kt.), nesivadovauta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 650 patvirtinto Darbuotojo ir valstybės tarnautojo vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos) 6.2 p., 7 p., 8 p. nuostatomis.

1.4. Nustatyta, kad kai kurių įstaigų darbuotojai dirbo 1,5 etato pagal pasirašytą vieną darbo sutartį, o jų vidutinis per savaitę dirbtas laikas buvo didesnis už nustatytą darbo laiko limitą, todėl buvo pažeistas Darbo kodekso 144 str. 3 d. reikalavimą, kad maksimalus darbo laikas, įskaitant ir viršvalandžius, per septynias dienas neturi viršyti keturiasdešimt aštuonių valandų. Už viršvalandžius, kaip tai numatyta Darbo kodekso 193 str., mokėta nebuvo. Nustatyta atveju, kai pedagoginiai darbuotojai per savaitę dirbo 55,22–60,12 val. nesuderinę su steigėju. Švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. ISAK-2668 nustatyti išimties atvejai, kada pedagoginiams darbuotojams leidžiama dirbti daugiau kaip 36 val. per savaitę, bet ne daugiau kaip 40 val. per savaitę, nelaikant darbo viršvalandiniu.

2. Ilgalaikio turto apskaita

2.1. Keliose įstaigose nustatyti atvejai, kai nesivadovaujant Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 17 p., 22.1 p. ir 30 p. reikalavimais, naudojamas ir naujai įsigytas turtas nebuvo įtrauktas į apskaitą kaip ilgalaikis materialusis ar nematerialusis turtas. Be to, 2009 metais įsigyta ilgalaikio turto už 42,6 tūkst. Lt nenumačius sąmatoje tam skirtų lėšų.

2.2. Pasitaikė atveju, kai įstaigose ilgalaikio turto nusidėvėjimas skaičiuotas nesivadovaujant Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 44 p. reikalavimais ir Savivaldybės tarybos patvirtintais Ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvais.

3. Įsipareigojimų apskaita

3.1. Pažeidžiant Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 6 str. 2 d. ir 12 str. 4 d. reikalavimus, kai kuriose įstaigose į apskaitą įtraukti ne visi metų pradžios ar / ir pabaigos įsipareigojimai. Pvz., Sporto mokykloje „Saulė“ 2009 metų pradžia neįtraukta į apskaitą 24,0 tūkst. Lt kreditinių ir 1,2 tūkst. Lt debetinių skolų, o 2009 metų pabaigoje neįtraukta į apskaitą 6,5 tūkst. Lt pajamų ir debetinio vaikų įmokų įsiskolinimo.

4. Piniginių lėšų apskaita

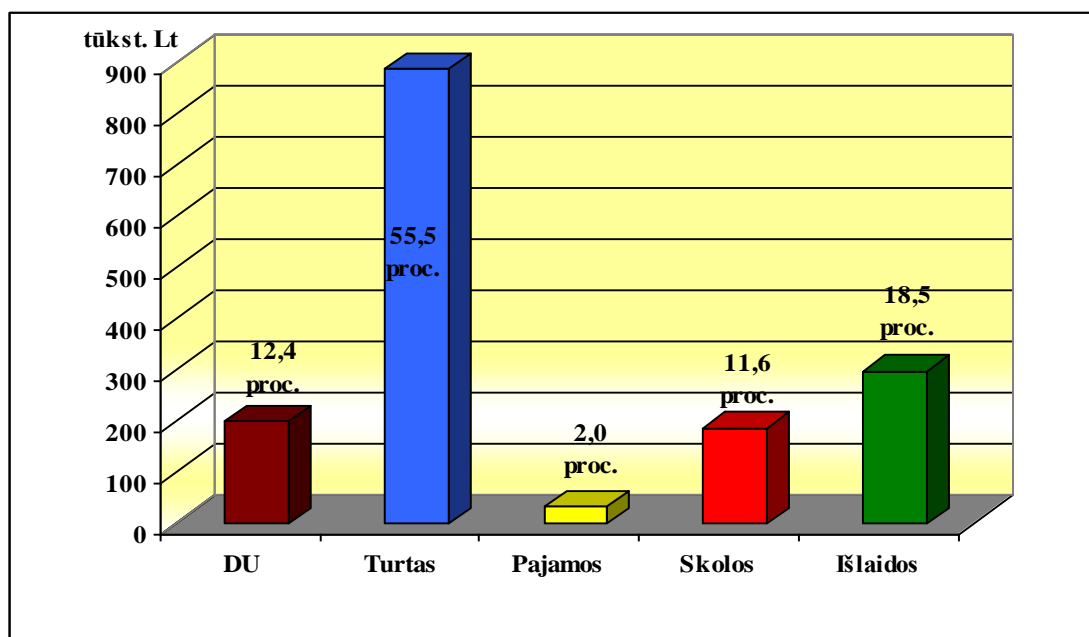
4.1. Vienoje iš įstaigų nustatytas atvejis, kai, pažeidžiant Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 6 str. 2 d., metų pabaigoje buhalterinėje apskaitoje ir finansinėse ataskaitose nebuvo nurodytas 20,2 tūkst. Lt grynujų pinigų likutis. Be to, grynieji pinigai kasos aparatuose neinventorizuoti, kaip numatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 719 patvirtintų Inventorizacijos taisyklių 38 p.

5. Finansinių ataskaitų sudarymas

5.1. Daugelyje audituotų įstaigų pasikartojo atvejai, kai finansinių ataskaitų eilutės buvo užpildytos, nesivadovaujant Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 17 str., t. y. ne pagal apskaitos registrų ar sąskaitų duomenis.

5.2. Keliose įstaigose kasinių ir faktinių išlaidų apskaita tvarkyta ne visai vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 125 p. ir 269 p. reikalavimais ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija.

Apibendrinus auditų rezultatus matyti, kad buhalteriai didžiausias klaidas (vertinant litais) daro tvarkydami įstaigų / įmonių turto apskaitą (55,5 proc. visų nustatytų klaidų), neteisingai apskaitydami įstaigų kasines bei faktines išlaidas (18,5 proc.), skaičiuodami darbo užmokesčių (12,4proc.), taip pat pasitaikė atvejų, kai ataskaitose parodyti ne visi įstaigų turimi išsipareigojimai (11,6 proc.) ar uždirbtos pajamos (2,0 proc.) (žr. 4 pav.).



4 pav. Klaidos finansinėse ataskaitose pagal apskaitos sritis

Atsižvelgdamas į galutinius audito rezultatus ir audituojamų subjektų (ne-)gebėjimus operatyviai ištaisyti nustatytus trūkumus bei klaidas, Savivaldybės kontrolierius pareikalavo įvertinti kai kurių audituojamų įstaigų vadovų bei darbuotojų atsakomybę ir atlyginti Savivaldybės biudžetui padarytą žalą. Dėl to buvo nubausti nusižengę asmenys, imtasi kitų priemonių:

- Trims audituotų įstaigų vadovams Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais skirtos drausminės nuobaudos – papeikimai. Vienos įstaigos vadovas skyrė drausmines nuobaudas darbuotojams: vyr. buhalteriu – papeikimą, dviem socialiniams darbuotojams – pastabas.

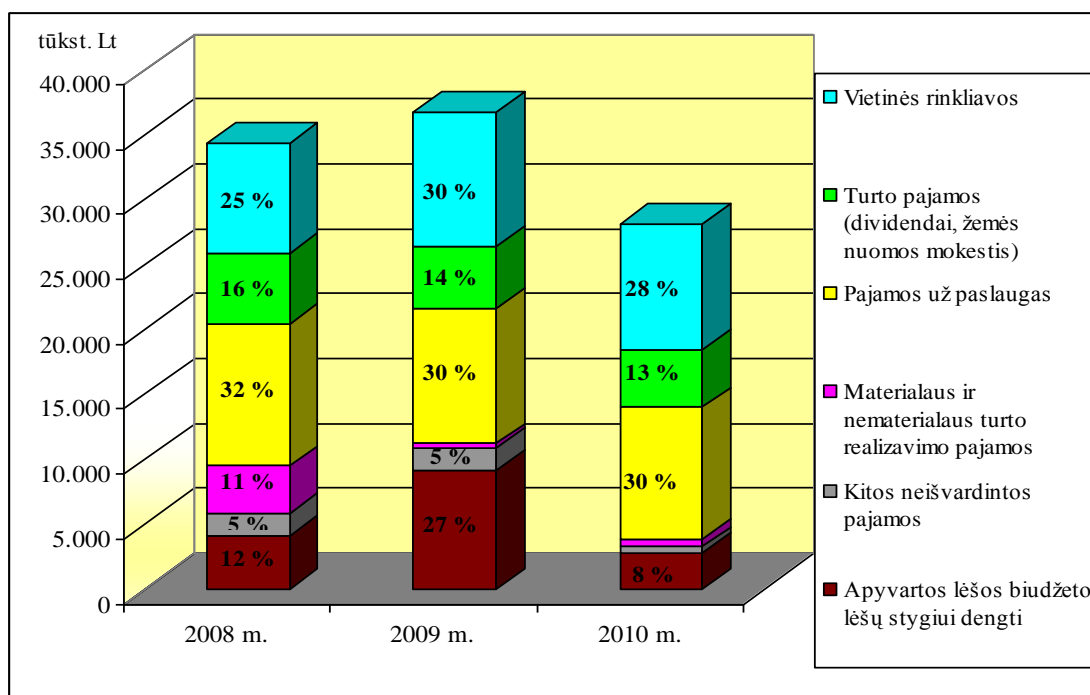
- Viena iš įstaigų į savivaldybės biudžetą grąžino 10,7 tūkst. Lt neteisėtai (maitinimui) panaudotų lėšų, kitos įstaigos grąžino 5 tūkst. Lt nepanaudotų lėšų, 1,0 tūkst. Lt neteisėtai išmokėto darbo užmokesčio, 0,8 tūkst. Lt už asmeninius telefoninius pokalbius.
- Darbuotojai atskiroms įstaigoms grąžino 5,1 tūkst. Lt permokėtų ar neteisingai priskaičiuotų darbo užmokesčio, mokėjimo už atostogas, socialinio draudimo įmokų lėšų ir kt.

3. SAVIVALDYBĖS LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO TRŪKUMŲ ŠALINIMAS

3.1. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO PAJAMŲ ADMINISTRAVIMAS

Sudėtingėjant savivaldybėms priskirtų funkcijų finansavimui, didėjant miesto biudžeto kreditinei skolai, ypatingą reikšmę įgyja savivaldybės biudžeto pajamų valdymo efektyvumo didinimas, ypač Savivaldybės administracijos ir jos administruojamų įstaigų mokesčių ir kitų įmokų į biudžetą surinkimas. Atliekant auditus ir patikrinimus, visų pirma buvo vertinamas vidaus kontrolės veikimas šioje srityje, teisės aktų reikalavimų įgyvendinimas, administruojant savivaldybės biudžeto pajamas, didelis dėmesys skirtas įvairių mokesčių nedeklaravusiems ar nemokantiems fiziniams ir juridiniams asmenims išaiškinti.

Nors Valstybinė mokesčių inspekcija administruoja pagrindinius savivaldybės biudžetui tenkančius mokesčius (gyventojų pajamų, nekilnojamojo turto, žemės ir kt.), Savivaldybės administracija savarankiškai atlieka apie 20% savivaldybės biudžeto pajamų įvairių mokesčių ir įmokų surinkimą ir apskaitą. Savivaldybės administruojamos biudžeto pajamos pavaizduotos 5 pav.

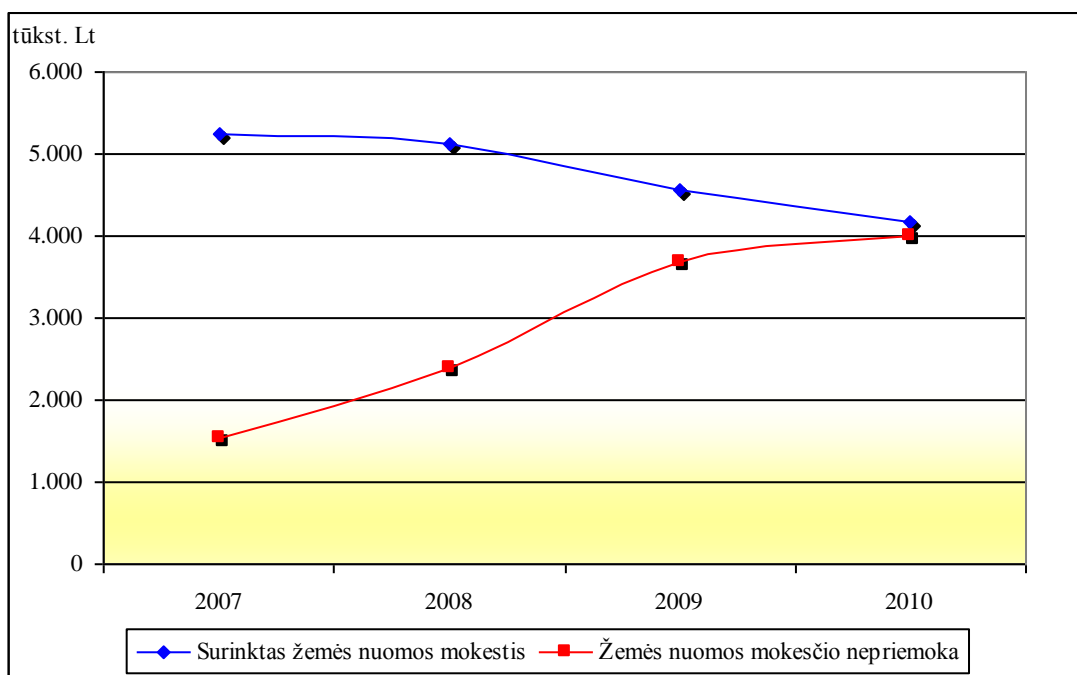


5 pav. Savivaldybės administruojamos biudžeto pajamos

Kadangi Savivaldybės administracijoje nėra vieno atskiro padalinio, atsakingo už šių įmokų valdymą, nėra analizuojamos šių įmokų mažėjimo, nepriemokų susidarymo priežastys, neatliekama išieškojimo analizė, nekontroliuojami įvairių įmokų kainų ir tarifų nustatymo, jų ekonominio pagrįstumo ir kiti aspektai. Tokios veiklos būtinybę parodė ir atlikti auditai biudžetinėse įstaigose, Savivaldybės administracijoje, savivaldybės įmonėje ir kt.

Atlikus savivaldybės biudžeto pajamų straipsnio „Nuomos mokestis už valstybinę žemę ir valstybinius vidaus vandens telkinius“ (toliau – žemės nuomos mokestis) 2010 metų mokesčio mokėtojų apskaitos valdymo patikrinimą, nustatyta, kad didžiausią įtaką šio mokesčio surinkimo mažėjimui per keletą paskutinių metų turi šio mokesčio administravimo trūkumai. Mokesčio nepriemoka nuo 2007 m. sausio 1 d. išaugo nuo 1100,4 tūkst. Lt iki 3992,2 tūkst. Lt, arba 3,6 karto. Žemės nuomos mokesčio valdymą reglamentuojantis Savivaldybės tarybos 2010 m. balandžio 29 d. sprendimas Nr. T-116 „Dėl Nuomos mokesčio už valstybinę žemę nustatymo, administravimo ir mokėjimo taisyklių“ ne visiškai atitinka galiojančių teisės aktų reikalavimus ir neužtikrina, kad laiku šis mokestis būtų sumokėtas ar išieškota nepriemoka.

Savivaldybės administracijos darbą administruojant žemės nuomos mokestį gerai iliustruoja žemiau pateikta diagrama (6 pav.), kurioje matyti, kad keletą paskutinių metų šio mokesčio nepriemoka išaugo iki tokio dydžio, kuris beveik lygus per visus metus į biudžetą surenkamam žemės nuomos mokesčiui. Pagrindinė tokios situacijos susidarymo priežastis – nepakankamai reglamentuotas darbas su skolininkais išieškant šio mokesčio nepriemokas ir silpna einamoji ir paskesnioji finansų kontrolė.



6 pav. Žemės nuomos mokesčio ir jo nepriemokos dinamika 2007–2010 m.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad iki šiol nėra galutinai įgyvendintos Tarnybos 2009 metais atlikto žemės nuomos mokesčio patikrinimo metu teiktos rekomendacijos. Patikrinimo metu buvo siūlyta išaiškinti nedeklaravusius ir šio mokesčio nemokančius fizinius ir juridinius asmenis, įdiegti efektyvias vidaus finansinės kontrolės procedūras, sukurti aiškiai reglamentuotą sistemą dirbant kartu su mokesčius administruojančiomis valstybės institucijomis, atliekant bendrus mokestinius patikrinimus ar kitas kontrolės priemones, užtikrinant pasikeitimą informacija nustatyta tvarka ir terminais ir t. t.

Savivaldybės administracija 2010 metais, reaguodama ir vykdydama audito ataskaitoje nurodytas rekomendacijas, vis dėlto pradėjo darbą dėl fizinių ir juridinių asmenų, nemokančių žemės nuomos mokesčio, išaiškinimo. Siekdamas nustatyti žemės nuomos mokesčio nemokančius asmenis, Savivaldybės administracijos direktorius 2010 m. birželio 7 d. raštu Nr. S-11185-11 „Dėl 2010 m. gegužės 19 d. rašto Nr. S-1276-11 patikslinimo“ paprašė valstybės įmonės Registrų centro Šiaulių filialo pateikti duomenis apie Šiaulių miesto juridinių ir fizinių asmenų turimą nekilnojamąjį turtą. 2010 m. birželio 30 d. buvo gautas atsakymas su daugiau kaip 5 tūkst. įrašų. Peržiūrėjus juos, buvo nustatyti 166 atvejai, kai fiziniai ir juridiniai asmenys nemokėjo mokesčių už nuomojamą žemę. Jiems buvo priskaičiuota 65,1 tūkst. Lt mokesčio (iš kurio 52,7 tūkst. Lt jau sumokėta).

Atsižvelgus į auditų rekomendacijas, Savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. birželio 10 d. įsakymu Nr. A-694 buvo sudaryta darbo grupė žemės nuomos ir nekilnojamojo turto mokesčio sričių problemoms spręsti. Darbo grupė iki 2010 m. lapkričio 24 d. padarė išvadas ir pateikė Savivaldybės tarybos sprendimo projektą.

Savivaldybės 2010 metų biudžeto pajamų straipsnio „Pajamos iš baudų ir konfiskacijos“ auditas atskleidė panašias kaip ir 2007 metais Tarnybos atlikto analogiško audito nustatytas šio savivaldybės biudžeto pajamų rūšies administravimo problemas. Pagerėjo šių pajamų apskaita ir valdymas Šiaulių miesto valstybinėje mokesčių inspekcijoje, tačiau valstybinės institucijos, kurioms įstatymai suteikia teisę skirti administracines baudas, nustatyta tvarka išieškomas į atitinkamus biudžetus, kaip reikalauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. kovo 8 d. nutarimas Nr. 335, nėra sukūrusios paskirtų ir surinktų baudų deramos apskaitos ir atskaitomybės Šiaulių miesto valstybinei mokesčių inspekcijai tvarkos. Todėl sudėtinga įvertinti šių biudžeto pajamų surinkimo efektyvumą. Kad šioje srityje galimi dideli nukrypimai, parodė Tarnybos nustatytos Šiaulių valstybinės kelių transporto inspekcijos klaidos, kai pažeidėjams skiriamos baudos sumokamos į kitus biudžetus (turėjo būti sumokėtos į Šiaulių miesto savivaldybės biudžetą). Ištaisius šias klaidas, vien iš Valstybinėje kelių transporto inspekcijos per 2009–2010 metus papildomai buvo gauta 940 tūkst. Lt (2006 m. šios pajamos tesudarė 0,8 tūkst. Lt).

Deja, kaip parodė 2007 metais atlikto audito metu teiktų rekomendacijų įvykdymo poauditinis vertinimas, Vilniaus apskrities valstybinė mokesčių inspekcija pagal mūsų persiūtą medžiagą nesiėmė priemonių, kad būtų grąžintos Šiaulių miesto savivaldybei priklausančios, tačiau per daugelį metų į šios inspekcijos surenkamąją sąskaitą pervestos lėšos. Dėl to savivaldybės biudžetas šios pajamų rūšies įplaukų negavo ir už 2007–2008 metus.

Įvertinus biudžeto pajamų straipsnio „Pajamos iš baudų ir konfiskacijos“ valdymą Savivaldybės administracijoje nustatyta, kad ši veikla reglamentuota Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais, tačiau nepakankamai vykdoma ir kontroliuojama. Savivaldybės administracijos direktoriaus 2009 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. A-1075 „Dėl administracinių teisės pažeidimų protokolų surašymo“ patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos skyrių, kuriuose esantys valstybės tarnautojai turi teisę surašyti administracinių teisės pažeidimų protokolus, sąrašas. Visi skyrių vedėjai su įsakymu buvo supažindinti pasirašytinai, tačiau kai kurie skyriai įsakymo visai nevykdė, kai kurie vykdė ne visada. Be to, įsakymo priedas, patvirtinus Savivaldybės administracijos struktūros pokyčius, neatitinka kitų teisės aktų, todėl jį reikia pakeisti ir papildyti. Taip pat Savivaldybės administracijoje nėra atsakingo asmens, kuriam būtų priskirta pagal pajamų klasifikacijos kodą 1.4.3 kuravimo dėl nesumokėtų administracinių baudų išieškojimo funkcija.

Reikia pasakyti, kad pokyčiai, nors ir nežymus, vyksta. Įgyvendindamas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos ir Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2010 m. rugpjūčio 17 d. Duomenų teikimo sutartį, Savivaldybės administracijos direktorius 2011 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. A-34 patvirtino naują administracinio teisės pažeidimo protokolo ir administracinio nurodymo formą (pasikeitus ATPK 260-1 str.) ir kartu sudarė sąlygas atsakingiems asmenims, teikiantiems administracinius nurodymus administracinį teisės pažeidimą įvykdžiusiems asmenims, iš Valstybinės mokesčių inspekcijos gauti duomenis apie administraciniuose nurodymuose nustatytu terminu sumokėtas baudas.

Užtikrinant efektyvų biudžeto pajamų straipsnio „Pajamos iš baudų ir konfiskacijos“ valdymą, būtina suaktyvinti Savivaldybės administracijos skyrių veiklą ir vidaus kontrolę administracinių baudų paskyrimo, surinkimo ir apskaitos klausimais, išnaudojant bendradarbiavimo, keitimosi informacija galimybes, kurias teikia Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 29 str. 8 d. 2 p. ir Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 30 str. 1 ir 2 d. nuostatos.

2010 metų pabaigoje pradėtas patikrinimas, kurio tikslas – įvertinti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos skyrių vykdomų biudžeto pajamų administravimą. Šio patikrinimo tikslas - nustatyti, kaip surenkamos lėšos už prekes ir paslaugas, kaip šis procesas valdomas, kaip paskirstoma ir įgyvendinama atsakomybė tarp biudžetą planuojančių, organizuojančių ir vykdomą

kontroliuojančių Savivaldybės administracijos skyrių ir tarnautojų. Jau pradinio vertinimo etape pastebėta, kad ir šioje srityje nėra sukurta vieninga vidaus kontrolės sistema. Galutinis vertinimas ir rekomendacijos bus pateikti 2011 metų I pusmetį.

3.2. NUSTATYTI ASIGNAVIMŲ NAUDOJIMO IR TURTO VALDYMO TRŪKUMAI

Audituojamose įstaigose nustatyti šie pasikartojantys trūkumai valdant ir naudojant savivaldybės lėšas bei savivaldybės / valstybės turta:

1. Darbo užmokesčiui skirtų lėšų naudojimo teisėtumas

- 1.1. Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 11 str. 2 d. nurodyta, kad iš sutaupytų asignavimų išlaidoms pirmiausia turi būti dengiamas išskolinimas. Savivaldybės tarybos 2009 m. vasario 26 d. sprendimo Nr. T-48 6 p. taip pat nustatyta, kad iš sutaupytų asignavimų išlaidoms pirmiausia turi būti dengiamas išskolinimas, o 8 p. savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojai įpareigoti taupiai ir pagal nustatytą paskirtį naudoti skirtus biudžeto asignavimus ir parengti priemones, kurios bus vykdomos siekiant neviršyti patvirtintų asignavimų. Tačiau kai kuriose įstaigose, net esant kreditiniams išskolinimams metų pradžioje, darbuotojams buvo mokėti priedai ir priemokos.
- 1.2. Pasitaikė atveju, kai įstaigose, nesivadovaujant Lietuvos Respublikos darbo kodekso 120 str. 4 d., neiforminti ar netinkamai įforminti darbo sutarčių pakeitimai.
- 1.3. Vienoje iš įstaigų nustatyti atvejai, kai, pažeidžiant Lietuvos Respublikos darbo kodekso 186 str. 2 p. reikalavimą, nustatantį, kad darbuotojui darbo užmokestis mokamas už jo atliktą darbą, buvo mokėta avansu už kelis mėnesius į priekį. Šiuo atveju įstaiga, pažeisdama Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 8 str., vykdė nuostatuose nenumatytą kreditavimo veiklą. Pinigų skolinimosi ūkinės operacijos nebuvo pateiktos buhalterinėje apskaitoje, iš išmokėtos sumos neišskaičiuoti mokesčiai. Atliekant auditą, neteisėtai išmokėti pinigai buvo gražinti įstaigai (2010 m. balandžio mėn.).

2. Turto ir lėšų valdymas

- 2.1. Nustatytas atvejis, kai Savivaldybė, patikėjimo teise valdanti valstybės turta, jį taip pat patikėjimo teise perdavė biudžetinei įstaigai valdyti, nors pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 9 str. 2 d. savivaldybių biudžetinės įstaigos nėra priskiriamos valstybės turto patikėtinių sąrašui.
- 2.2. Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 19 str. 9 dalis nustato, kad apskaitos duomenys pagrindžiami turto ir įsipareigojimų inventorizavimo duomenimis. Tačiau daugelyje įstaigų turto ir įsipareigojimų inventorizacija atliekama

formaliai, nesivadovaujant Inventorizacijos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 719 (su vėlesniais pakeitimais), 19, 27, 66, 68, 70 ir kt. punktų reikalavimais.

- 2.3. Kai kurios įstaigos nesivadovavo Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo nuostatų ir Savivaldybės tarybos 2006 m. kovo 30 d. sprendimu Nr. T-67 patvirtinto Šiaulių miesto savivaldybės biudžeto asignavimų administravimo, biudžeto vykdymo ir atskaitomybės tvarkos aprašo 30–33 bei 39–40 p. reikalavimais, todėl laiku nepakeitė sąmatų pagal išlaidų straipsnius, nevykdant 45 p. reikalavimų – nepanaudotų lėšų negražino į biudžetą, 12–13 p. reikalavimų – gautas pajamas panaudojo, nepervedusios jų į savivaldybės biudžetą, nevykdė 14 p. reikalavimo – lėšų už suteiktas paslaugas, viršijančių vieną tūkstantį litų, nepavedė į savivaldybės biudžetą.
- 2.4. Nustatyta, kad lopšeliuose darželiuose pasirinktas neekonomiškas informacinių sistemų priežiūros būdas, išaiškinti neefektyvaus administravimo atvejai, naudojant interneto paslaugas, trūksta išsamių tvarkos aprašų, užtikrinančių duomenų saugos reikalavimus.

3. Pajamų teisėtumas

- 3.1. Nustatyti atvejai, kai kelios biudžetinės įstaigos bei savivaldybės įmonė 2009 metais dalį pajamų – 4680,1 tūkst. Lt – uždirbo pažeisdama Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 str. 2 d. 37 p., kuriame numatyta, kad Savivaldybės kontroliuojamų įmonių, biudžetinių įstaigų teikiamų paslaugų įkainių nustatymas yra išimtinė Savivaldybės tarybos kompetencija.

4. Viešieji pirkimai

- 4.1. Nustatyta, kad keliuose audituojamuose subjektuose dalis Viešųjų pirkimų taisyklių nuostatų neatitiko Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų, daugeliu atvejų, įsigyjant prekes ir paslaugas, netaikytos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme nustatytos pirkimo procedūros. Dėl šios priežasties nebuvo galima patvirtinti 4639,6 tūkst. Lt pirkimų teisėtumo.

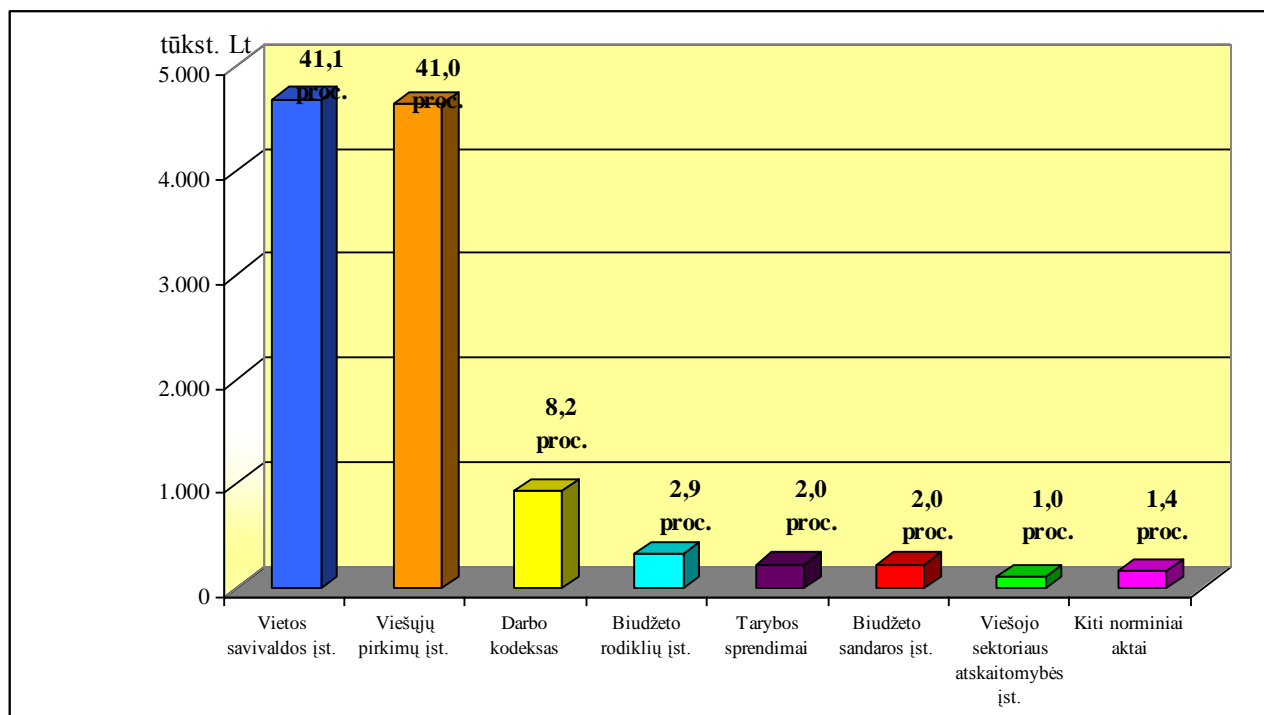
5. Mitybos išlaidos

- 5.1. Savivaldybės tarybos 2007 m. lapkričio 22 d. sprendimu Nr. T-410 (pakeitimai 2009 m. birželio 25 d. Nr. T-230) patvirtintas Mokesčio už vaiko išlaikymą savivaldybės ikimokyklinio ugdymo įstaigose nustatymo tvarkos aprašas, kuriame nustatyta, kad mėnesio mokestį už vaiko išlaikymą įstaigoje sudaro Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinta *maitinimo kaina* už 22 dienas per mėnesį. Du iš trijų audituotų lopšelių-darželių dalį gautų lėšų už vaiko išlaikymą įstaigoje naudojo šildymo ir elektros energijos išlaidoms apmokėti. Savivaldybės tarybos sprendimuose nėra detalizuota, kokią dalį

maitinimo kainoje turėtų sudaryti maisto produktų kaina (kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatyme), o kokią dalį – gamybos išlaidos.

- 5.2. Audito metu Šiaulių miesto savivaldybėje nebuvo patvirtinta atskira Specialiojo ugdymo centro (toliau – Centras) ugdytinių maitinimo tvarka, o Švietimo skyriaus vedėjo 2007 m. sausio 7 d. įsakyme Nr. SŠ-19 (1.11), nurodyta Centrai vadovautis ikimokyklinėms įstaigoms (t. y. vaikams iki 6 metų) skirtu tvarkos aprašu, nors Centre mokosi vyresni vaikai.
- 5.3. Specialiojo ugdymo centre vaikams (mokiniam) teikiamas ikimokyklinis, priešmokyklinis, pradinis, pagrindinis ir vidurinis ugdymas, t.y. mokomi įvairaus amžiaus vaikai, tačiau Centras nėra nustatęs ir patvirtinęs ugdytinių maitinimo tvarkos.

Apibendrinti auditų ir patikrinimų metu nustatytus pažeidimai, klaidos bei neatitikimai valdant ir naudojant savivaldybės turtą ir patikėjimo teise valdomą valstybės turtą, savivaldybės biudžeto lėšas ir kitus piniginius išteklius, pateikiami 7 pav.



7 pav. Teisės aktų pažeidimai valdant lėšas bei turtą

Nuo 2010 m. liepos 1 d. likvidavus apskričių viršininkų administracijas, Taryba 2010 metų II pusėje pradėjo ir 2011 metų pradžioje baigė, Šiaulių miesto savivaldybei perduotų apskričių pavaldumui priskirtų šešių biudžetinių įstaigų ribotos apimties finansinius auditus. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais Savivaldybės nuosavybėn buvo perduotas valstybei nuosavybės teise priklausantis ir tuo metu įstaigų patikėjimo teise valdomas ilgalaikis materialusis

ir nematerialusis turtas, taip pat trumpalaikis turtas. 2010 m. birželio 30 d. duomenimis, šių įstaigų valdomas turtas siekė 22 704,5 tūkst.Lt.

Atlikdami šių įstaigų auditus, susidūrėme su turto valdymo trūkumais perimant iš valstybės turta:

- Savivaldybei perėmus valstybės turta Savivaldybės nuosavybėn, liko neperduota ilgalaikio materialiojo turto: nebaigta statyba – 798,0 tūkst. Lt (Kūdikių namai), autobusas „Mercedes Benz Sprinter 311“ – 103,8 tūkst. Lt (Ringuvos specialioji mokykla), kompiuterio technika – 6,9 tūkst. Lt (Sanatorinė mokykla). Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu, Savivaldybė valstybės turta gali įgyti tik pagal Vyriausybės nutarimus.

Savivaldybės tarybos 2010 m. rugsėjo 30 d. sprendimuose dėl turto perdavimo įstaigoms ir Savivaldybės administracijos direktoriaus pasirašytuose turto perdavimo ir priėmimo aktuose nustatyta šių klaidų ir netikslumų:

- klaidos Savivaldybės tarybos sprendimuose nurodant turto vertes (Vaikų globos namai ir Logopedinė mokykla);

- ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nusidėvėjimas (amortizacija) Savivaldybės tarybos sprendimuose ir turto perdavimo ir priėmimo aktuose įrašytas ne už visą laikotarpį, kai turtas nuosavybės teise buvo valdomas Savivaldybės, o patikėjimo teise įstaigoms dar buvo neperduotas.

- apskaičiuojant perimto nekilnojamojo turto nusidėvėjimą Savivaldybės administracija nesivadovavo 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ 49 p., kuris nustato, kad patikslinus ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiką, ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė, pradedant nuo laikotarpio, kurį buvo patikslintas naudingo tarnavimo laikas arba likvidacinė vertė, turi būti nudėvėta per likusį (patikslintą) ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiką. Dėl šios priežasties Savivaldybės tarybos sprendimuose ir ilgalaikio turto perdavimo ir priėmimo aktuose neteisingai įrašytos perduodamo nekilnojamojo turto likutinės vertės ir nusidėvėjimo sumos.

Dėl netikslių ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) duomenų, įrašytų turto perdavimo ir priėmimo aktuose, įstaigos negalėjo apskaityti turto vadovaudamosi 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis turtas“ nuostatomis ir sudaryti teisingų finansinių ataskaitų.

Šiaulių priklausomybės ligų centras patikėjimo teise valdo Savivaldybei nuosavybės teise priklausantį nebaigtą statyti gamybinį pastatą, kurio įsigijimo vertė – 808,8 tūkst. Lt. Pagal Nekilnojamojo turto registro duomenis, statybos pabaigos data – 2000 metai, o baigtumas – 31

procentas. Ši nebaigta statyba turi nuvertėjimo požymių, tačiau, atsižvelgiant į VSAFAS reikalavimus, turto nuvertinimas neatliktas.

Pažymėtina, kad dvi iš šešių Šiaulių apskrities perimtų įstaigų nesudarė pirmojo ketvirčio, pusmečio tarpinių ataskaitų, nors to reikalauja Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 31 str. nuostatos.

4. IŠVADOS DĖL SAVIVALDYBĖS ATASKAITŲ, PASKOLŲ ĖMIMO IR GARANTIJŲ

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 str. 9 d. 10 p. ir Savivaldybės kontrolieriaus tarnybos nuostatų 18.6 p., 2010 m. birželio mėnesį buvo parengta Išvada dėl Šiaulių miesto savivaldybės tarybai teikiamos tvirtinti metinės 2009 m. biudžeto įvykdymo ataskaitos, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo, kurioje, įvertinus per metus atliktų finansinių auditų ir patikrinimų rezultatus, pareikšta nuomonė apie parengtas ir Savivaldybės tarybai pateiktas išlaidų sąmatų įvykdymo ataskaitas, jų atitiktį teisės aktams ir jose pateiktų duomenų atitiktį duomenims, iš kurių ji buvo sudaryta.

2010 m. birželio mėnesį buvo parengta Išvada dėl Šiaulių miesto savivaldybės 2009 m. Ataskaitos apie Savivaldybei nuosavybės teise priklausantį turtą bei patikėjimo teise valdomą valstybės turtą, kurioje atkreipiamas dėmesys į nefinansinio turto apskaitos netikslumus, ilgalaikio materialiojo turto esminio pagerinimo darbų apskaitos trūkumus, kitos reikšmingos informacijos pateikimo būtinumą, nurodyta patikslinti reglamentuojančius teisės aktus.

2010 m. Tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 str. 1 d. 3 p., Savivaldybės administracijos direktoriaus prašymu pateikė šešias išvadas, reikalingas tam, kad Savivaldybės taryba priimtų sprendimus dėl paskolų ėmimo ar garantijų suteikimo:

- 2010 m. sausio mėn. dėl garantijos suteikimo SĮ Šiaulių oro uosto imamai 350 tūkst. Lt paskolai;
- 2010 m. kovo mėn. dėl ilgalaikės 7169 tūkst. Lt paskolos ėmimo investicijų projektams finansuoti;
- 2010 m. kovo mėn. dėl trumpalaikės 5500 tūkst. Lt paskolos laikinam 2010 metų savivaldybės biudžeto pajamų trūkumui padengti;
- 2010 m. birželio mėn. dėl garantijos suteikimo AB „Šiaulių energija“ imamai 1885 tūkst. Lt paskolai;
- 2010 m. liepos mėn. dėl ilgalaikės 1123,1 tūkst. Lt paskolos investicijų projektams finansuoti;
- 2010 m. rugsėjo mėn. dėl ilgalaikės 1978,4 tūkst. Lt paskolos investicijų projektams finansuoti.

Savivaldybės tarybos sprendimams priimti reikalingose išvadose pateikta informacija apie Savivaldybės skolinius įsipareigojimus ir turimas paskolas, apie tai, kad Savivaldybė nėra viršijusi įstatymo nustatytą skolinimosi limitų ir kad jų neviršys paėmusi šias paskolas. Išvadose nurodyta, kad ilgalaikės paskolos gali būti naudojamos tik investicijų projektams finansuoti, atkreiptas dėmesys į būtinybę paskolų lėšų apskaitą tvarkyti taip, kad būtų galima kontroliuoti, kokia paskolų dalis panaudota Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos projektams vykdyti.

5. PREVENGINĖ IR KITA VEIKLA

Be atliekamų auditų ir patikrinimų, kurių tikslas padėti Savivaldybės administracijai, jos administruojamiems subjektams ir kontroliuojamoms įmonėms optimizuoti biudžetų formavimo procedūras, sutvarkyti vidaus kontrolės sistemą, pagerinti finansinės atskaitomybės sudarymą, tinkamai suregulmentuoti Savivaldybės administracijos ir jos padalinių funkcijas ir užtikrinti jų vykdymo atskaitomybę bei atsakomybę, tarnybos darbuotojai vykdė ir kitas įstatymuose numatytas funkcijas.

Tiriant Tarnybos atliktų auditų ir patikrinimų poveikį, buvo nuolatos vykdoma teiktų rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną: renkama informacija, kaip operatyviai ir efektyviai šalinami nurodyti trūkumai, ar tinkama audito metu pasiūlytų ir audito subjektų parengtų ar pakoreguotų veiklą bei kontrolę reglamentuojančių norminių dokumentų kokybė, ar tinkamai taisomi kiti nurodyti neatitikimai.

Siekiant gauti išsamesnę ir betarpišką informaciją apie atitinkamų Savivaldybės administracijos skyrių veiklą ir vykdomų programų įgyvendinimo eigą, išskylančias problemas, planuojamus rezultatus ir kitus aktualius klausimus, 2010 metais buvo organizuojami susitikimai su Savivaldybės administracijos, jos padalinių ir subjektų vadovais.

Tarnyba, apibendrinusi poauditinės veiklos rezultatus, atliekamų auditų metu surinktą informaciją bei strateginio tyrimo metu gautą operatyvią informaciją ir matydama galimus teisės aktų pažeidimus, žodžiu ir raštu informuodavo Savivaldybės administracijos direktorių apie neįgyvendintas rekomendacijas, nustatytus biudžeto lėšų naudojimo, turto, lėšų valdymo ir kitus veiklos trūkumus. Deja, ne visada buvo sulaukta atsakymo ir veiksmų iš Savivaldybės administracijos atsakingų darbuotojų dėl nustatytų trūkumų ir pažeidimų pašalinimo.

Daugeliu 2009–2010 metais atliktų auditų ar patikrinimų metu buvo teikti siūlymai savivaldybės įstaigų finansinės veiklos, apskaitos organizavimą ir viešųjų pirkimų koordinavimą priskirti konkrečioms Savivaldybės administracijos padaliniais. Buvo atsakoma, kad visi šie klausimai bus išspręsti rengiamose įstaigų kuravimo taisyklėse, tačiau Savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. birželio 10 d. įsakymu Nr. A-683 patvirtintose Šiaulių miesto savivaldybės

įmonių ir įstaigų kuravimo taisyklėse nėra numatyta konkrečių ir nuolat atliekamų funkcijų buhalterinės apskaitos organizavimo ir vykdymo, viešųjų pirkimų ir kitų probleminių sričių kuravimo klausimais.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 29 str. 8 d. 7 p. numatyta viena iš Savivaldybės administracijos direktoriaus funkcijų – viešąsias paslaugas teikiančių subjektų darbo koordinavimas ir kontrolė, kitos pagal įstatymus ir Savivaldybės tarybos sprendimus jam priskirtos savivaldybės juridinių asmenų valdymo funkcijos, todėl siekiant tinkamai įgyvendinti besikeičiančius teisės aktų reikalavimus, susidaryti tikrą ir teisingą vaizdą apie įstaigų ir bendrą savivaldybės finansinę būklę ir užtikrinti biudžeto lėšų panaudojimo teisėtumą ir efektyvumą, būtina aiški, konkreti ir nuolat veikianti įstaigų koordinavimo ir priežiūros sistema.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu bei siekiant didinti Tarybos, o kartu ir Savivaldybės, veiklos viešumą, Tarybos interneto puslapyje 2010 metais skelbti ne tik metiniai veiklos planai, atliktų auditų ataskaitos ir išvados, bet ir praėjusių metų veiklos plano vykdymo ketvirčių ataskaitos.

Pagal Savivaldybės kontrolieriaus 2008 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. V-8 nustatytą tvarką Tarybos darbuotojai, siekdami parinkti galimą audito subjektą ar sritį, kiekvienais metais atlieka strateginį tyrimą, renka duomenis, atlieka jų analizę nustato esamas ir galimas problemas. Iki šių metų spalio 1 d. Tarybos darbuotojai parengė ir pateikė strateginio tyrimo ataskaitas, kuriose buvo apibendrinta per metus surinkta informacija, nurodytos pastebėtos problemos ir patekti siūlymai dėl būsimų auditų ar patikrinimų.

2010 metų III ketvirtį vadovaujantis strateginių tyrimų, ankstesnių auditų metu bei kita surinkta informacija ir Savivaldybės kontrolieriaus patvirtintu Veiklos plano rengimo tvarkos aprašu, pradėtas rengti ir Savivaldybės kontrolieriaus 2010 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. V-12 patvirtintas ateinančių – 2011 metų Tarybos veiklos planas, kuriame numatyti finansinio ir veiklos audito subjektai, audito apimtys ir audito atlikimo terminai.

Be minėtos veiklos, Taryba, vadovaudamasi Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo Šiaulių miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyboje taisyklėmis, patvirtintomis Savivaldybės kontrolieriaus 2009 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. V-16, nagrinėjo miesto gyventojų prašymus bei pasiūlymus, tyrė informacijos pagrįstumą ir atsižvelgė į gautus duomenis atlikdama auditus bei patikrinimus, teikė rekomendacijas dėl veiklos pagerinimo Savivaldybės administracijos direktoriui, įstaigų vadovams.

**TARNYBOS 2010 METAIS ATLIKTŲ IR ATLIEKAMŲ AUDITŲ, PATIKRINIMŲ
SĄRAŠAS**

Eil. Nr.	Audituojamo subjekto pavadinimas	Audito tipas	Audito atlikimo metai
1.	BĮ sporto mokykla „Saulė“	Finansinis auditas	2009/2010
2.	BĮ plaukimo mokykla „Delfinas“	Finansinis auditas	2009/2010
3.	BĮ Teniso mokykla	Finansinis auditas	2009/2010
4.	BĮ Šiaulių lopšelis-darželis „Berželis“	Finansinis auditas	2009/2010
5.	BĮ Šiaulių lopšelis-darželis „Salduvė“	Finansinis auditas	2009/2010
6.	BĮ Šiaulių lopšelis-darželis „Saulutė“	Finansinis auditas	2009/2010
7.	BĮ Šiaulių specialiojo ugdymo centras	Finansinis auditas	2009/2010
8.	BĮ Šiaulių „Juventos“ pagrindinė mokykla	Finansinis auditas	2009/2010
9.	BĮ Šiaulių Lieporių vidurinė mokykla	Finansinis auditas	2009/2010
10.	BĮ Šiaulių sutrikusios klausos vaikų ugdymo centras	Finansinis auditas	2009/2010
11.	BĮ Šiaulių Vijolių vidurinė mokykla	Finansinis auditas	2009/2010
12.	BĮ Šiaulių Centro pradinė mokykla	Finansinis auditas	2009/2010
13.	BĮ Šiaulių Tėvo Benedikto Andruškos pradinė mokykla	Finansinis auditas	2009/2010
14.	BĮ Šiaulių „Saulės“ pradinė mokykla	Finansinis auditas	2009/2010
15.	Savivaldybės administracijos Informatikos skyriaus 2009 m. veiklos plano vykdymo vertinimas	Ribotos apimties finansinis auditas	2009/2010
16.	Parengti išvadą dėl Savivaldybės garantijos suteikimo SĮ Šiaulių oro uosto imamai 350 tūkst. Lt paskolai	Išvados parengimas	2010
17.	SĮ Šiaulių oro uostas	Finansinis auditas	2009/2010
18.	Savivaldybės administracijos direktoriaus 2009 m. rezervo naudojimo vertinimas	Patikrinimas	2010
19.	VsĮ Šiaulių asmens sveikatos priežiūros centras	Patikrinimas	2010
20.	Savivaldybės švietimo biudžetinių įstaigų išlaidų, skirtų informacinių sistemų naudojimui ir priežiūrai, vertinimas	Patikrinimas	2010
21.	Parengti išvadą dėl Savivaldybės ilgalaikės 7169 tūkst. Lt paskolos ėmimo 2010 metais	Išvados parengimas	2010
22.	Parengti išvadą dėl Savivaldybės trumpalaikės 5500 tūkst. Lt paskolos ėmimo 2010 metais	Išvados parengimas	2010
23.	Parengti išvadą dėl Savivaldybės 2009 metų biudžeto įvykdymo ataskaitų rinkinio	Išvados parengimas	2010
24.	BĮ Šiaulių miesto koncertinė įstaiga	Patikrinimas	2010

25.	Parengti išvadą dėl Savivaldybės garantijos suteikimo AB „Šiaulių energija“ imamai 1 885 tūkst. Lt paskolai	Išvados parengimas	2010
26.	Parengti išvadą dėl Ataskaitos apie Savivaldybei nuosavybės teise priklausantį turtą ir patikėjimo teise valdomą valstybės turtą	Išvados parengimas	2010
27.	SĮ Šiaulių oro uostas	Finansinis auditas	2010/2011
28.	BĮ Rėkyvos pagrindinė mokykla	Finansinis auditas	2010/2011
29.	BĮ Šiaulių sanatorinė mokykla	Ribotos apimties finansinis auditas	2010/2011
30.	BĮ Šiaulių „Ringuvos“ specialioji mokykla	Ribotos apimties finansinis auditas	2010/2011
31.	BĮ Jovaro pagrindinė mokykla	Ribotos apimties finansinis auditas	2010/2011
32.	BĮ Kūno kultūros mokykla	Finansinis auditas	2010/2011
33.	BĮ Aukštabalio pradinė mokykla	Finansinis auditas	2010/2011
34.	BĮ Lieporių pradinė mokykla	Finansinis auditas	2010/2011
35.	BĮ Šiaulių logopedinė mokykla	Ribotos apimties finansinis auditas	2010/2011
36.	BĮ Lopšelis- darželis „Eglutė“	Ribotos apimties finansinis auditas	2010/2011
37.	BĮ Lopšelis- darželis „Žiogelis“	Ribotos apimties finansinis auditas	2010/2011
38.	Parengti išvadą dėl Savivaldybės ilgalaikės 1123,1 tūkst. Lt paskolos ėmimo	Išvados parengimas	2010
39.	Savivaldybės administracija „Nuomos mokestis už valstybinę žemę ir valstybės vidaus vandens telkinius“	Patikrinimas	2010
40.	Savivaldybės 2010 m. biudžeto pajamų straipsnio „Baudos ir konfiskacijos“ vertinimas	Ribotos apimties finansinis auditas	2010/2011
41.	Parengti išvadą dėl Savivaldybės ilgalaikės 1978,4 tūkst. Lt paskolos ėmimo	Išvados parengimas	2010
42.	BĮ Šiaulių priklausomybės ligų centras	Ribotos apimties finansinis auditas	2010/2011
43.	BĮ Šiaulių sutrikusio vystymosi kūdikių namai	Ribotos apimties finansinis auditas	2010/2011
44.	BĮ Šiaulių vaikų globos namai	Ribotos apimties finansinis auditas	2010/2011
45.	Savivaldybės administracijos skyrių vykdomų biudžeto pajamų administravimo vertinimas	Patikrinimas	2010/2011
46.	Savivaldybės biudžetinių įstaigų, kontroliuojamų įmonių, viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė yra Savivaldybė, projektų valdymo vertinimas	Patikrinimas	2010/2011